

תלמודו בידו

דף יג עמוד ב

א] האם תרומה גדולה ותרומת מעשר ניטלות באומד ובמחשבה ?

ב] הקדים הלוי ונטל מעשר ראשון קודם שהופרשה תרומה גדולה, האם הלוי צריך להפריש תרומה ?

ג] האם מותר לקלף שעורים מתוך השכולת שלהן ולאוכלן עראי מבלי לעשר, והאם זו נחשבת מלאכה בשבת ?

ד] האם מותר למלול חטים ולאוכלן עראי מבלי לעשר, והאם זו נחשבת מלאכה בשבת ?

ה] כיצד מוללים מלילות בשינוי ביום טוב ?

א] תרומה: ניטלת באומד, שאין לה שיעור [וחכמים אמרו שיעור עין בינונית, אחד מחמשים].

תרומת מעשר: לאבא אלעזר ניטלת באומד, שנאמר "תרומתכם כדגן מן הגורן". כלומר תרומתכם [תרומת מעשר] שוה לתרומה שהופרשה "מן הגורן".

לחכמים, מודד עשירית בדיוק מן המעשר ראשון שקיבל, ותורם.

מחשבה: חושב שתרומה או תרומת מעשר בצד זה, ואוכל בצד אחר. שנאמר "ונחשב".

ב] הקדים כשבלים [קודם שנתחייב בתרומה]: אינו מפריש תרומה אלא תרומת מעשר בלבד. שנאמר "מעשר מן המעשר", ולא תרומה גדולה ומעשר מן המעשר.

הקדים אחר מירוח הכרי [שכבר נתחייב בתרומה]: מפריש אף תרומה גדולה.

ג] מעשר: קולפן אחת אחת ואוכלן מבלי לעשר וכל עוד שלא מרחן, שזו אכילת עראי. אבל אסור לקלף כמה גרגירים וליתנן לתוך ידו ולאכול, שזו אכילת קבע.

בשבת: מותר לקולפן ואפילו הרבה, שהתורה אסרה מלאכת מחשבת [אומנות] בלבד. [כשם שהעושה ערימת בצלים בשבת פטור, אך העמדת ערימה קובעת למעשר].

ד] מעשר: מנפח על יד על יד ואוכלן מבלי לעשר. אבל לנפח וליתן בשולי בגדיו, אסור. **בשבת:** מנפח על יד על יד, אבל המנפח ונותן לחיקו, חייב חטאת משום מלאכת דש. המולל מערב שבת, בשבת מנפח מעט בידו אחת, ואפילו בכל כוחו.

ה] נחלקו האם: בין גודל לאצבע. בין גודל לשתי אצבעות. בין גודל לכל האצבעות.